

ВЕЛИКИЯТ ЖУРНАЛИСТ

В покрайнините на Лайпциг има една постройка — малка, незабележителна с външния си вид, но в която посетителят влиза с чувство на благоговение. Тук между дебелите грубо изградени стени са наредени оцветени каси с букви и примитивна печатарска машина. На нея лежи метал на рамка със свързана страница със славянски шрифт. Достатъчно е да се завърти валакът с ръка и под него ще излезе неговият лист с ясно написано заглавие: „Искра“.

Тук в началото на века се е родил първият ленин нов вестник.

Когато чертае не сложния макет на първата страница, Владимир Ильич поставя до името на вестника избрания от него девиз: „От искрата ще се разгорят пламъци“. Това не е само красив израз, който напомня за великата самозалепва на декабристите, чийто шафет поемали революционерите — работници. Това е израз на гениалния Ленин план за създаване на марксистка партия в Русия.

В началото на века пред руските марксиста стои голям въпрос: какво да започне изграждането на партията? Ленин отговаря: трябва да се започне със създаването на общоруски политически вестник. Вестникът ще слепи в идеята цялост разпръснатите организации и кръжоци на работническата класа в Русия. Вестникът ще създаде чрез мрежата си от разпространители и сътрудници, които ще покрие цяла Русия (т. нар. агенти на „Искра“), организационния скелет на бъдещата партия.

Историята потвърди реалистичността на неговия план. Около „Искра“ се формира ядро от искиринисти. Започна летоборбата си с болшевишката партия, Искрата разгоря в пламък, който след по-малко от две десетилетия заблудува победоносно из цяла Русия.

Тази страничка от историята ни показва не само незаменимата роля на печата за развитието на работническото движение; тя свидетелства за онова тясно и органично преплитане на революционното и журналистическото начало, тъй присъщо за цялата дейност на Владимир Ильич. Не случайно в различни анкетни карти, когато трябва да посочи професията си, той пише: публицист, литератор. Под неговото перо са излезли стотици и хиляди статии, обзори, коментари, реплики, очерци, съдържащи по-голямата част от неговите идеи из всички области на живота и знанието. Няма журналистически жанр, в който да не се е проявило неговото блестящо публичностно дарование. Ленин взима участие в течение на тридесет години в работата на 25 социалистически вестници и списания; един сам организира и редактира, на други е деен сътруд

ник. Огромната му работна способност като редактор, квалифицираното вникване във всички професионални детайли на журналистическа работа са удивлявали съвременниците му. „Нито една „дреболия“ не може да избегне от зоркия му поглед — помня си неговият съратник В. Карпински за емигрантските години в Швейцария. — Владимир Ильич сам с молив в ръка изчисляваше колко букви ще влязат в броя при един или друг шрифт, огорчаваше се, че петитът е малко, стареше се да икономисва колкото се може повече от полета та, изискваше заглавието да заема по-малко място, изстискваше „волата“ от статиите до капка“.

Ленин не само талантлив журналист от практиката — той бе и проникновен теоретик на журналистиката. В хиляда страници от неговите съчинения са запечатани идеи, мисли, насоки, за ролята на печата от нов тип — печата на работническата класа, печата на социалистическото общество. В годините на борба и труд се формира Ленинското учение за печата, което може да се синтезира в три думи: партийност, масовост, правдивост.

Той ревностно и безкомпромисно настоява за пълна и органична съгласуваност на политическата линия на всеки работнически вестник с политическата линия на партията. Когато съставя историческите условия за приемане на партия в Коминтерна, като първи белег за тяхната идейна зрелост той определя: „Всички печатни органи, намиращи се в ръцете на партията, трябва да се редат от надеждни комунисти, доказали своята преданост към делото на пролетарската революция“. Във всяка нова епоха този висш принцип за печата от нов тип потвърждава своята правдивост. Това разбраха дори и враговете на социализма. Не случайно „тихата контрреволюция“ в Чехословакия през миналата година започна не с откритата атака, а с по-степенно превземане на крепостта отвътре чрез заваляване на ключовите й позиции в лицето на средствата за масова информация. Попадали в ръцете на антисоциалистически сили, вестници, списания,

радио, телевизия обрнана дулата си срещу партията, срещу народната власт, срещу социализма, нанасяйки им залп след залп със съдбоносна сила. И не случай но здравите сили на чехо-словакото общество, обръщайки след помощта на братските страни развитие то на страната отново по верния път, на първо място си възвърнаха това могъщо оръжие — печата.

Ленин не само формулира принципа за масовост на печата (известна е неговата крилатата мисъл, че на петима четат работници във вестника трябва да съответстват 500 и 5000 нечетни сътрудници), но и сам многократно и по различни поводи дава личен пример за претворяването на този принцип в живота. Като редактор и журналист, като партийен и държавен ръководител той винаги учи редакциите на внимателна и грижлива работа с четителите, на отзивчиво отношение към писмата на трудещите се.

Великият вожд особено дълбоко и вестранно разработи проблемата за задачите на печата в изграждането на новото общество. Задачите, които той поставя пред вестниците в годините непосредствено след революцията, в пълна мяра са валидни днес. Повеќе икономика „По-голямо внимание към това как работническата и селската маса действително строи ново в своята делична работа, повече проверка, доколко това ново е комунистическо!“. Той иска от печата да работи за икономическото възпитание на масите — едно изискване, което е напълно съвременно с големи изисквания пред българския печат днес, поставени пред него в светлината на решенията на Юлския и на Септемврийския пленум на ЦК на Партията.

Като ориентира печата към задачите на социалистическото строителство, Ленин винаги държи будна неговата бдителност спрямо идеологическата диверсия на империализма, настоява да се води настъпателна, умна, унищожителна борба срещу буржоазните пропагандни централи. Казаното от него преди половин век — че буржоазните вестници „системно, неотклонно, всекидневно в милиони екземпляри... мамят, развращават, заблуждават експлоатирания и потиснатите маси на народа, бедността“ — отразява изцяло същността и на днешната буржоазна преса, радио, телевизия. Изменили са се и са станали само по-разнобразни, потъкващи, по-коварни пътищата и формите, в които се разлива това невиджано „може да те лъжи“. И тъкмо за това пред журналистиката в света на социализма, пред прогресивната журналистика в цял свят стои бележитата задача да се противостои достойно на идеологическите диверсанти.

Изучават делото на Ленин

Трудовият колектив при сервизното хале на ОП „Автотранспред“ — клон Елена започна да изучава трудовете на Ленин. Беседите, изясняни от другарката Мара Кынева, се посрещат с интерес. Всеки понеделник се свикват просветни събрания, на които работническият колектив се запознава с богатото идейно наследство на Владимир Ильич Ленин.

Х. НИКОЛОВ

Съвет за лекционна пропаганда в Асеново

Изградената през миналата година в Асеново съвет за лекционна пропаганда поднови своята дейност. За по-добра работа към него са привлечени специалисти. За ръководител на съвета е избран Петър Кръстев. Наскоро бе приет план за работата на съвета през тази година. Жителите на селото посрещат с интерес всички беседи.

П. ПЕТРОВ

Обектът е пусков, а политическата работа?

До шестото, на една недовършена сграда, бе окачен лозунг: „Честит празник, скъпи другари!“. Той стои тук от месеци, изцапан, с размазани букви, но никой не се сеща да го махне. А пътят е оживен — постоянно профучават автобуси, коли, минават забързани хора и строителите от Горна Оряховица все ги „поздравяват“ с празника. Не знам как се чувствуват те от таква едно закиснало поздравление, но това не е никак добър атестат за политическа работа, която се върши сред строителите.

На разширението на завода за горивна техника „Металургия“, където бе окачен лозунгът, през този хубав слънчев ден работеха не повече от 30 души. Обектът е пусков, но изглежда никак не се бързае. Скъпах да ме увери в това, Йордан Кочев ми показва плапа за средствата, които трябва да бъдат усвоени през януари. А те не надхвърлят 8000 лева. Почти толкова са и през февруари, март. Явно е, че не всички са премислено, съобразено с това, че след няколко месеца тук ще трябва да заработи с пълна мощ едно голямо предприятие.

— За завършване на обекта са предвидени 340 000 лева. То

ва не е реалната цифра. Ще бъдат нужни към един милион — уверява ме техническият ръководител.

Аз не зная дали той сериозно говори, че ще отиде в района, за да се коригира планът, или не искаше да каже, че през миналата година строителите не са усвоили близо 600 000 лева. И по всичко личеше, поне от първите дни на януари, че се ризиопа поука никой не си е взел.

— А бе, ще дадат някакъв срок за завършване на обекта, ще форсираме, — в гласа на Йордан Кочев имаше успокоителни нотки.

Поразходи ли се човек из района, поговори ли с хората, по нищо не ще разбере, че този обект е пусков, че трябва да се работи ритмично, с непрежние всеки ден. Да не говорим за това, че никъде нямаме нагледни материали, че много строители не знаеха кога обектът ще трябва да бъде завършен.

Намерих партийния групов отговорник. Но и той нямаше как да се похвали. Групата

не се е събирала през януари, комунистите не са обсъждали никакви въпроси.

— Няма що да се лъжем. През последните два-три месеца работата никак не върви — чистосърдечно призна бай Димитър.

Той е носител на високи правителствени отличия, член е на партийното бюро и никак не му е леко да дава такава оценка за своята работа като комунист. Но случило се е нещо лошо в бригадата, трудно изживява той това. Затова се е потъпсвал, затворил се е в себе си. „Работата без желание, без ишах“ — допълва той.

С кого не може да се случи подобно нещо. Но нали затова има партийна организация, другари, които в трудния момент да подадат ръка. Според партийния секретар в Стройрайона Тодор Пърданов до края на годината групата е работила добре. А сега е още рано да търсим някаква дейност от нея. Везните обаче натежават към това, което казва бай Димитър. И много лошо е, че това болезнено състояние на групата е от няколко месеца. Комунистите на обекта не вършат политическа работа сред строителите, затворили са се в себе си, а това сякаш не се вижда. Стига се дори до там, че не се знае пълният състав на групата. От началото на тази година на обекта на постоянна работа са още двама комунисти. Те твърдят, че са включени в групата на обекта. Димитър Александров обаче не знае такова нещо, за пръв път чува това.

А иначе строителите си вършат толкова въпроси, а оттовор няма кой да им даде.

— Знаете ли — говори разпалено комунистът Александър Саваков, — че бригадата ми две седмици през декември не е работила поради липса на варов разтвор. Ето и сега няма замазка и трябва да се прехвърляме на друго място, време се губи.

От три години строителите са тук, а много дребни неща от техния бит не са решени.

— На всяко партийно събрание сме говорили за това, станало ни е вече като песен, но всичко така си и остава — споделва болка Сашо.

И аз си представям как работниците поставят пред комунистите едни и същи въпроси всеки ден, очакват, вече три години да се разрешат. Какъв авторитет може да има тогава партийната група?

Политическата работа на такъв голям обект не отговаря никак на онези големи изисквания, които поставя решението на Секретариата на Централния комитет на БКП за подобрене на партийната работа в съответствие с решенията на Септемврийския пленум. Има как да се замисли партийната организация? А очевидно е необходимо и намесата на Градския комитет на БКП.

Петър КАИШАНОВ

Прослава на героите

В бойните редици на участниците в Отечествената война са били и 61 човека от село Владислав. По инициатива на селския комитет на Отечествения фронт наскоро беше организирана среща с тях.

На тържеството се отзоваха всички живи участници и жители на селото. Още в началото беше почетена паметта на двамата загинали на фронта Спас Колев и Георги Гоев.

Докалд изнесе секретарят на селския комитет на Отечествения фронт Иван Боянов. Възбуждащи спомени разказа гостът на срещата д-р Иван Тумбев, участник в двете фази на войната, като декламира и свое стихотворение, посветено на героите, паднали в боевете.

Спомени за бойни операции на своите части разказаха и Байчо Петров, и Атанас Драганов.

На бащата на убития родолюбец Спас Колев и на нива лиди от войната бяха поднесени подаръци.

Участниците в срещата бяха приветствувани от секретаря на Градския комитет на БКП в Стражица Стефан Славев.

Накрая множеството с музика се отправи към братската могила в селото, където бяха положени венци.

Златка ПАШАЛАНОВА
Дончо КУЦАРОВ

Загорка Савова, учителка по физика в Средното професионално-техническо училище по селско стопанство в Камен, проверява контролна работа в I „в“ курс. Снимка: Ат. ВАСИЛЕВ

ТВОРЧЕСКИТЕ ПЛАНОВЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ КИНЕМАТОГРАФИСТИ

През ленинската 1970 година на българските кинематографисти ще завършат нови филми. Техният стремеж е да създадат възбуждащи произведения, отразяващи революционните борби на Партията и на рода, творческият труд на скромните труженици, техните усилия за построяването на социалистическото общество.

В първите месеци на годината ще бъдат завършени филмите: „Искам да живея“ — филм за съпротивата, разкриващ светли, мъжествени страници от героичната борба на БКП. Той е изграден от две новели: „Старецът“ и „Искам да живея“ — сценаристи Ивайло Петров и Любен Станев, а режисьори са Иванка Гръбчева и Петър Каишев. „С особено мнение“ — разказ за работниците от една мина. Сценарият е дело на Александър Карасимеонов. Режисурата е поверена на Лада Бояджиева и Януш Вазов.

Децата ще се радват на новия филм на Орис Априлов — „Петимата от Моби Дик“. Той разкрива чудния свят на малките, тяхната жажда за приключения. Режисьори са Тодор Стойнов и Гриша Островски.

В сложния, изпълнен с много трудности, но и мъжество, живот на бойците от тихия фронт ни въвеждат игралните филми „Няма нищо по-хубаво от лошото време“ — по едноименната творба на Богомил Райнов, режисьор Методи Андонов, и „Цитаделата отговаря“ — сценарий на Рангел Игнатов и режисьор Генчо Генчев.

Животът на грудолубивите хора от хлебородна Добруджа ще бъде изобразен във филма „Птици долитат“ — сценарий на писателя Петър Славински, а режисурата на Александър Яндов.

Отношенията между учители и ученици се разглеждат в творбата на сценариста Атанас Цевев „Сбогом приятели“. Режисьор е Борислав Шаралиев. Във времето, когато царува Светослав Тертерни отнася филмът „Князът“ — сценарий Байчо Банов, режисурата Петър Василев. Филмът разказва за героичната

борба на българите срещу тарите. В мрачната картина на българското капиталистическо село, в което селянният мизер стъпува и се бори със земята, ни отвежда филмовата новела на Николай Хайтов — „Гола съвест“. Режисьор е Милан Николов.

Интересни са творческите задачи на кинематографистите от Студията за хроникални и документални филми. На знаменателната 100-годишнина от рождението на великия вожд на първата в света социалистическа революция Ленин ще бъдат посветени филмите „Апасионата“, „Ленин в България“, „Ленинград“, „200 ленински дни“. На ролята на Партията за

бързото развитие на промишлеността и селското стопанство след историческия Априлски пленум е посветен филмът „От Априлския пленум до Деветия конгрес на БКП“. Някои творби са посветени на две големи дати, които ще бъдат чествувани тържествено от нашия народ — 1300 години от създаването на българската държава и 25 години от победата над фашизма. Това са филмите: „Самуил“, „Чипровското въстание“, „От Дунава до Драва“, „Концлагерист № 10840“ и други.

За българските кинематографисти 1970 г. ще бъде изпълнена с напрегнат творчески труд. Да им пожелаем още по-големи творчески успехи!

Николай БОЯДЖИЕВ

Вести от Съветския съюз

НОВ ГРАД В КЪЗЪЛКУМ

В средноазиатската пустиня Къзълкум, близо до река Аму-Даря, е построен нов град — Достлук (Дружба). Възникването си той дължи на строежа на каршинския магистрален канал, който ще мине по целинните земи на Туркмения и Узбекистан.

Достлук е град със съвременно градостроителство и архитектура. От площад във вид на ведро тръват прави широки улици, застроени с двуетажни къщи. В града са открити ширококранен кинотеатър, кафе-сладкарница, чайна, битов комбинат, детски градини и училища.

НОВ КАНАЛ В УКРАИНА

В Украйна започна строеж на канал, по който от Днепър ще дойде вода до големия индустриален център Донбас.

Значението на този строеж е много голямо. Изчислено е, че местните реки и водохранилища в близкото бъдеще вече не ще могат да задоволяват непрекъснатото растящо нуждата на Донбас от вода. Каналът трябва да разреши този проблем.

На селската сцена

Неотлазна самодейците-актьори от читалището в село Виноград отново зареждаха селските си. С много любов и старание те подготвяха драмата „Нова чест“ от Мария Йодов.

В ролите особено ярко се открияха самодейците Димитър Величко ИВАНОВ

По следите на нашата критика

„ДА ПОЛУЧАВАМЕ РЕДОВНО ВЕСТНИЦИ И СПИСАНИЯ“

Под това заглавие в бр. 3 от 6 януари т. г. поместихме писмото на Исмет Мерков от с. Росица. От районната станция в Павликени ни пишате следното:

„По искане от страна на с. Росица ще се нареди пресата да се отправя централно за с. Бяла черква, където ще се обработва и междуселският куриер ще я пренася до с. Росица след 14.30 часа“.

„ВЪГЛИЩЕН ПРАХ В МЛЯКОТО“

В страницата „Народен контрол“ така озаглавихме пи

Величко ИВАНОВ

смото на Димитър Стойнов от Горна Оряховица. От ДСП „Сердика“ — Велико Търново в редакцията се получи отговор, с копие до автора на писмото, който гласи:

„Изнесеното във в. „Борба“, бр. 7 от 15 януари 1970 г. за констатиране на въгличен прах в киселото мляко отговаря на истината. Писмото е разглеждано пред работниците от производствения цех и са взети всички необходими мерки за отстраняване на недостатъците“.

Ръководството не е съгласно да носи вината за капачките, носещи различни дати, тъй като често мляко остава в магазините от предния ден и се предлага на гражданите по-късно.

ХОРАТА НЕ БИВА ДА БЪДАТ ЛЪГАНИ

Въпросът за направата на пътя през с. Коевци не се поставя за първи път, тъй като всичко около 3-5 километра, но строува много пъти на коевчаните. Понякога за направата му средства бяха намалявани почти всяко тримесечие. За декември 1969 г. трябва да се усвоят 20 000 лв. Изпратен беше старши трактористът от Велико Търновската МТС Йордан Стоев, който започна с тротоар си работа. Поработи малко и... авария! Изнизаха се много дни. Не се усвоиха и малкото средства. Обещано беше на 12. I. 1970 г. работата да започне отново. Но и след четири дни от определения срок, работата не бе започнала. Все още се чакаха роликите, обещани лично от директора на МТС да бъдат изпратени.

Хората не искат много и не бива да бъдат лъгани.

Дончо АТАНАСОВ

САРАТОВСКАТА СИСТЕМА В СТРОИТЕЛСТВОТО

С хубави резултати изпрати 25 юбилейната 1969 година и работническите колективи от строителството и производството на строителни материали. В обикновеното съвещание под дъга „200 ленински дни“ стартираха най-добре колективите на Стройрайон — Горна Оряховица, ДКЗ „Мизия“, Елмонтанско управление — район „Пътни строители“ — Велико Търново и други, наредили се на челно място. Колективът на Окръжно пътно управление за втори път стана носител на знамето на Главното управление на пътищата при Министерския съвет. Работниците от строителството са горди, че из техните среди, а именно колективът на СЗБИК „Г. Терзиев“ — Свищов бе определен да работи по саратовската система. Този колектив през четвъртото тримесечие на м. г. оведе некачествената продукция до минимум, т. е. 0,04 на сто, което е рекордно световно постижение.

Въпреки предприетите мерки от стопанските и професионалните ръководства на ДКЗ „Мизия“ — Горна Оряховица — за пех „Янтра“, ДКЗ „Бъдеще“ — Бутново, ДИП „Строителни материали“ — Велико Търново — за пех „Странджа“, където следва да се приложи саратовската система, извършеното досега далеч не е достатъчно. А намаляване то на брака и подобряване качеството на керамичните изделия, би се осъществило най-лесно именно чрез приложението на саратовската система. Но някои професионални ръководства и организации мудно възприемат тази прекрасна инициатива. Повече от необходимо е стопанските ръководства и профкомитетите да проучат, макар и все още малкия опит на другите от СЗБИК „Г. Терзиев“ — Свищов и да се заловят за приложението на саратовската система в поверените им предприятия.

Сега е време, когато профкомитетите, съвместно със стопанските ръководства подготвят и обсъждат мерките и условията за подобряване организацията и ръководството на социалистическото съвещание. В тях и напред следва да се имат предвид такива показатели като: прираст на производителност на труда на едно лице при пълен простор на развитието на новаторското и рационализаторското движение, намаляване обема на незавършеното строителство и срочно предаване на пусковите обекти, подобряване качеството на продукцията — увеличаване относителния дял на продукцията с оценка „К“ и други.

В чест на 100-годишнината от рождението на В. И. Ленин работниците от строителството участвуват в съвещанието за спечелване на знамето „Строителите на НРБ“ — от строителите на СССР.

Това изисква пълна мобилизация на силите, што на всяка цена да се изпълняват условията на забавяща червеното знаме — символ на победата и братството между нашите два на-

РАБОТНОТО ВРЕМЕ НЕ Е ЗА СЪБРАНИЯ

На едно събрание в цеха за павелни радиатори в Стражица
★ Когато не се уреждат някои битови въпроси

Цехът за павелни радиатори в Стражица е едно от най-малките предприятия в окръга. Тук работят вече около 270 души. Тук-то бяхме започнали разговора за резултатите, с които цехът изпрати старата година (те не са много добри) и научих, че само след няколко минути смяната ще има събрание. Дадено ми ги давах направо от приготвената за целта кратка информация. Не ми се ще да споменавам с колко квадратни метра и на каква стойност не е бил достигнат годишният план — не толкова поради факта, че са налице обективни причини, а защото не това е най-важното в случая.

По-добре е да отидем своевременно на съвещанието на първа смяна. Изнесена бе кратката информация, а като втора точка бе прочетен планът на проф. организацията за първото тримесечие. Като често се случва, когато сме решили да претупаме за половин час едно събрание, изказванията по две точки бяха слети. И започнаха да пляскаят като куршуми тези изказвания: „Качеството се влошава при разтоварването и лошото съхранение на радиаторите“; „Планът се изпълнява, но така ли ще бъде и тази година — с работа в неделните дни“; „Вчера съм направил осемнадесет радиатора, десет от които текат, защото газът не е хубав“; „Скарите по пода в цеха са изпучени и няма кой

да ги поправи“; „Става две седмици, паша си отивам до Чапаево, защото трябва да чакам рейс по два-три часа“; „В столовата няма столове, за да седнеш и се нахраниш“; „В събота водата в банята се спира, още преди да е завършила втора смяна“; „Когато сме първа смяна и дойдем в пет часа, първото още не е пуснато“.

Многобройни, но кратки изказвания, често пъти само от едно-две изречения, направо на цела. Така постъпват обикновено труженници, които са отдавали своите сили в други предприятия с по-стари традиции и създаден ред не само в производството, но и в живота. Допустимо е за колектив в предприятие, което все още се изгражда, не всичко да е наред. Но там е работата, че на това събрание никой не спомена нещо хубаво, оптимистично. Критика и само критика! По много пунктове неоснователна, поради това, че на критикуващите не всичко им е ясно. А можеше и трябва да се по-голяма загриженост да се говори за плана, за съвещанието през двестата ленински дни, за качеството на продукцията. Оказа се, че в цеха въпросът за саратовската система е още в зародиша си, няма изградени комисионни, изнеса бе една единствена идея и толкова. Никаква сериозна подготовка, никаква разяснителна работа.

Хубаво е, че на съвещанието се отвори дума и за трудовата дисциплина, свързано главно с това, че поради нередовността на рейсовите, понякога работнически и служители са принудени да закъсняват, но какъв пример дава ръководството с насрочването на това събрание в работно време? Почивката е в общо половин час и то в рамките на този половин час да стане обяд. Обаче събрание то продължи един час и допълнително бе дадена половинчасова почивка за храна. От една похвална ми малко по-късно в цехата мина за работното време, че предния ден за втората смяна е записано от 16 до 17.15 часа събрание и от 17.15 до 17.45 часа почивка. Този факт показва, че от една страна, с много лека ръка работниците се лишават в продължение на час и повече от възможността да произведат продукция, която неизменно се отразява

ва на трудовото им възнаграждение, а също така и на качеството, защото загубият час от работното време е склонен да навакса с „гонене“, от друга страна, с бързането да се претупат за половин или един час тези важни за колективния въпрос, се въвежда формализъм в профсъюзната работа.

Наивно е оправданието, че веднъж в месеца не е голяма беда да се посегне на работното време, след като не е уреден въпросът с превозването на работниците. Във всички предприятия, които работят на сменен режим, са разрешили въпроса за превоза в такива случаи. И тук би трябвало да се потърси и начини. В голяма част от предприятията ръководствата на политическите и масовите организации се причуват вече до при заседанията да организират в извънработно време, хем на тях присъствуват съсем член кръг хора, а какво остава за събрания на цели смени.

Съвещанието в цеха за павелни радиатори насочва към някои съществени недостатъци. Не трябва да се омаловажават усилията на колектива и неговите постижения от началото на годината в изпълнението на плана, но големи и трайни успехи могат да се постигнат, когато още в самото начало се тръгне по правия път.

Найден МИНКОВ

ЧИСТИ ПЪТИЩА — СИГУРЕН АВТОТРАНСПОРТ

Първите замръзвания на пътищата през тази зима бяха сериозно изпитание за елениските водители на коли. Сериозните и навременни мерки, които бяха взети от ръководствата на предприятията, Районната пътна служба и КАТ осигуриха извозването на товарите и пътуващите. За разлика от миналата година, когато Районната пътна служба имаше на разположение само два С-100 за различаване на замръзваните пътища, сега де журят дежурни чет машини С-100 и три ДТ-54, оборудвани с гребла под въгъл. С помощта на клонна на „Автотранспед“ по дъла и наклоните са извозвани 1600 куб. метра пясък, което предвидените 1000 куб. мет.

Настъпвателен е опитът за опестяване с камини, който да даде добри резултати. За пример бяха участниците на пътните майстори Борис Илиев, Иван Джамбазов и Иван Радиев. За редовния градски транспорт и за сигурността на пешеходците по замръзваните площи и улици работническия колектив при СП „Комунални услуги“ на време опестяваше и осигуряваше безопасното движение.

Началникът на Пътна служба в Елена Пенчо Горбанов с тревата разказа, че засега само в района на село Златарица се подценява отговорната задача за осигуряване на нормалното движение по пътищата.

Зимата е в самото начало. Всеки пропуск, всяко подценяване на тази отговорна задача може да донесе нежелателни и нещастни случаи. Затова са необходими още по-енергични мерки за осигуряване на бърз и сигурен автотранспорт през зимните дни.

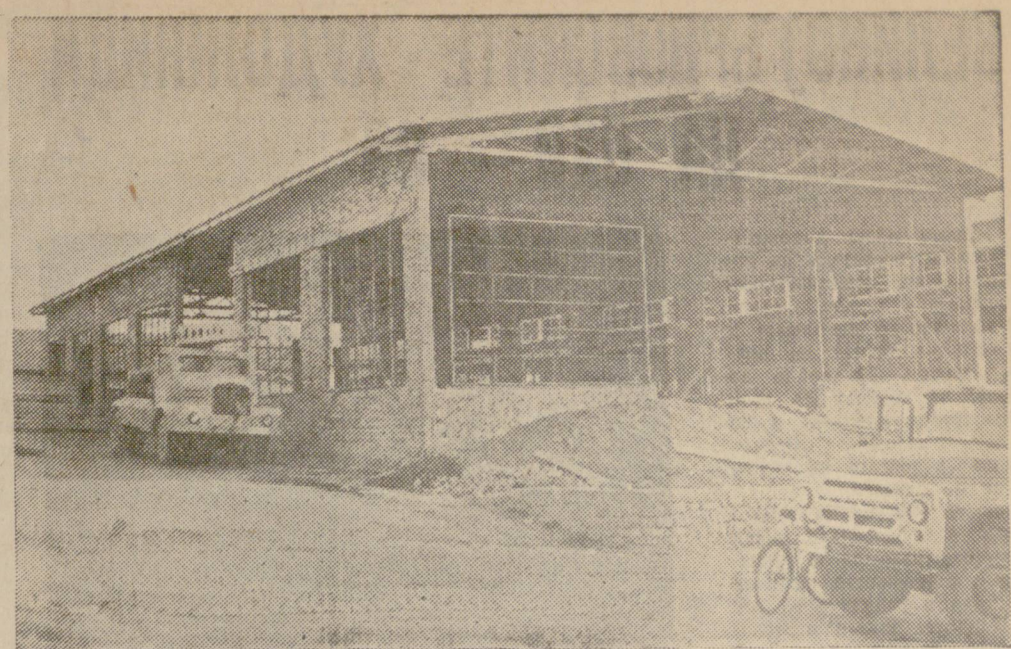
Кирчо ВАСИЛЕВ

Презувачният цех отново е начело

Миналата година, която бе една от най-тежките за ДИП „В. Мазариков“ — Велико Търново, колективът на презувачния цех значително произвел своя план и обещанието и с това помогна на предприятието да покрие загубите от неизпълнение на плана от други цехове. Заедно с това цех бе извършен и добра подготовка за 1970 година. Предстояха 329 работнически предложения.

Наваляват във втория етап на съвещанието през двестата ленински дни, колективът на презувачния цех упорито се стреми да запази първенството сред останалите цехове. За първата половина на януари изпълнен 107 на сто. На втората половина е смяната с майстор Павел Баев, извършила цялостна работа на сто.

Драган ВЕЛЕВ

Машиностроителното предприятие в гр. Елена започна производството на универсални механизирани навеси, които могат да бъдат монтирани само за 20 дни.
Снимка: Николай КАЧАКОВ

РАЗКАЗВАМЕ ЗА ТЕХНИЯ ОПИТ

Първата автоматизирана система за управление

Група специалисти от Управлението за автоматизация, специализация и кибернетизация при Държавния комитет за наука и технически прогрес с ръководител инж. Янко Топков разработи проект за автоматизирана система за управление в кабелния завод „Васил Коларов“ в Бургас. Тя е първият проект от рода си опит у нас за комплексно управление, с използването на електронно-изчислителни машини, на цялостната производствено-стопанска дейност на предприятието при условията на оптимизация на тази дейност. Новата система е разработена, експериментирана се и се внедрява в завода заедно с програмата за комплексна механизация и автоматизация на основните и сподателните процеси в предприятието.

При изграждането на системата за управление на кабелния завод „Васил Коларов“ са използвани основните закони на икономическата кибернетика, съвременните математико-икономически средства на редица страни и фирми, които са допълнени с някои нови елементи.

Автоматизираната система за управление, която се изгражда в завода, е пригодена за използване на електронно-изчислителна машина „ЗИТ-151“, чийто производствено време започна в нашата страна. Тази машина ще бъде централното звено в цялата система за управление. Тя ще има възможност за едновременно работата по няколко програми чрез ангажиране на различни агрегати на машината и ще увеличи капацитета ѝ, ще позволи електронно-изчислителния център в завод „Васил Коларов“ да поема обработката на информацията и на дру

ги предприятия в града. Електронно-изчислителната машина ще освобождава човека от голямата обем изчислителни работи и ще подготвя за кратко време необходимите данни.

С осъществяването на проекта за автоматизирана система на управление ще бъде обхваната цялата стопанска дейност на завода, а също така ще бъдат решени редица основни задачи като: оптимизация на стопанската дейност, създаване на система от ефективни резерви, разработване на поддържаща информационна система, която е в състояние да осъществи оптимизацията. Цялата система на управление на завода е разделена на 12 подсистеми, които ще функционират по определен начин за постигане на общата цел на развитието на предприятието и оптимизиране на стопанската му дейност. Общият годишен икономически ефект от внедряването на автоматизираната система на управление, възлизава на 775 000 лева, ще възстанови разходите по изграждането на автоматизираната система на управление с електронно-изчислителния център за две години. Сега стопанското и партийното ръководство на завода съвместно с авторите на проекта и колектива на Изчислителния център при Окръжния народен съвет усилило не се подготвят за изпълнението на редица важни мероприятия, свързани с тази нововъзникваща на управленческа работа. Набелязана е специална програма за подготовка на ръководни кадри, вземат се мерки за повишаване на квалификацията на специалистите от завода, заети с новата система, за да могат след внедряването на проекта

сами да поддържат системата на управлението и при нужда да правят необходимите изменения в нея.

За автоматизация на управленческата дейност в завода ще бъде необходимо електронно-изчислителната машина да бъде заредена с определен брой информации, които да отразяват цялостното състояние и развитие на завода. Колкото тези информации бъдат по-точни и по-пълни, толкова по-ефективна ще бъде работата на новата автоматизирана системата на управление. За тази цел са специално изготвени списъци на данни от завода, сега са технически развити към за вода подготвят необходимите информации за електронно-изчислителната машина. В завода ще се осъществят и редица други мероприятия, свързани с психологическата подготовка на персонала, за условията на новите методи на работа и за създаване на подходящи условия, които ще помогнат за подобряване социалното състояние на завода.

На Научноизследователския и проектно-конструкторския институт по електропроектиране в София и на група специалисти от завода е възложено да разработят комплексен план за социалното развитие на колектива на кабелния завод „Васил Коларов“ до 1990 година. Той ще обхваща въпросите за работното място и оптимизацията на санитарно-хигиенните условия — отопление, осветление, шум, естетическо ниво на интериора, работно облекло и др.

Предвижда се пълното внедряване на автоматизираната система за управление в сетапния ѝ етап да се осъществи до края на тази година.

В. ВАСИЛЕВ

ИЗ НАУКАТА И ТЕХНИКАТА

ПЕРСПЕКТИВА НА ЛАЗЕРНАТА ТЕХНИКА

Лазерите могат да се използват за нагреване на плазми до термоядрен температура, заявява академик Алексей Прохоров, лауреат на Ленинска и Нобелова награда.

Отначало в Съветския съюз, а след това във Франция и САЩ ученията успяха да нагреят плазма до такива температури, при които вече се наблюдаваше термоядрена реакция.

Учените се опитват да определят енергията, необходима за да се изчисли необходимата енергия на лазера.

Говорейки за мястото на лазера в науката и техниката, академик Прохоров посочва по-специално оптичката локация, лазерните жирокопи, холографията (обемната фотография). Точната обработка на сурьхвъртки и крехки метали.

Към най-интересните насоки на квантовата електроника акцентът е поставен на създаването на супермощни генератори.

Такива генератори несъмнено ще се използват и при физическите изследвания, и в техниката. Чрез лазери с много голяма интензивност на излъчването може да се проверят някои теоретични ефекти в ядрената физика. Сега изследват лите разположени с квантовите генератори със сравнително голяма мощност, а изучаването на

взаимодействието на лазерното лъчение с веществото предвижда много.

НОВ ВИД БЪРЗ ЛОКОМОТИВ

В Москва се изпробва нов вид бърз локомотив, построен по следния принцип: инсталирана на покрива газова турбина движи трифазов синхронен генератор, чийто променлив ток захранва електромоторите. Сега скоростта на турбинния локомотив е 180 км в час, а след усъвършенстването му тя ще достигне 250 км в час.

ДИАМАНТЕНА ЮТИЯ

След като резецът е минал по детайла, на повърхността на метала остават следи от обработката. Те са невидимите грапавинки, които правят детайла матов. За да стане той огледално блестящ, трябва да се шлифова и полира. Тези операции са малкопроизводителни, заемат много време и изискват допълнителни средства. Във Воронежския механически завод използват друг метод. Грапавинките се огладат, като се огладва изпрано бълбало. За „ютия“ служи диамантен по лусфера. Притискат я към метала, включва се струйът и след една-две минути детайлът блестящ като огледало. Диамантената ютия освен това заздравява огладената повърхност.

ЛЕДЕН ЗАВАРКА

Съществува електрозаварка, газова заварка, даже звукова

заварка. Но ето, че неуморните изобретатели предлагат при заваряване на повредено дъно на кораб да се използва... лед.

За тази цел корабът се замразява в лед и се изрязват по вредените места от обшивката. В леда под изрязаните късове се създава нещо като чаша. Новите листи се поставят на мястото на повредените и се заваряват от страната на трюма чрез електрогенератор. Остава да се изпитат шевове за здравина. За целта в ледената чаша се нагнетява въздух и се следи дали шевове не се пропускат. Като виждат, за ремонта е нужно не док, а студ или пълтуване в Ледовития океан.

ФАБРИКА ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА БЕЛТЪЧНИ

В Съветския съюз вече започна работа нова експериментална фабрика, засега единствена в света. Нейното производство ще бъде 30 тона белтъчини на ден, което е равносложно на 50 хиляди броя рогати добитък. Известно е на всички ни, че средният дневен прираст на едно телце например е нормално около 300 грама.

Съветските учени са уверени, че вече науката е в състояние да произвежда синтетични храни с вкус, вид, мирис и цвят, които могат да заместят органичните храни. Индустриалното им производство е само въпрос на време.

